

Ankenævnets Journal nr.: 2020-0616 - Returnering af indbetalt beløb til leje festlokaler i forbindelse med aflysning

Sagsfremstilling:

Klager havde lejet et festlokale til den 28. marts 2020 hos indklagede til en samlet pris på 20.000 kr. inklusive reservationsgebyr.

Klager underskrev lejekontrakten 27. januar 2020 og indbetalte beløbet samme dag.

Klager har indsendt kopi af kontrakt. Indklagede har indsendt kopi af mailkorrespondance mellem parterne. Endvidere har indklagede oplyst, at dokumentation for forsøg på at udleje lokalerne til anden side kan fremvises på forlangende.

På grund af de restriktioner, som i marts 2020 blev fastsat på baggrund af coronavirus-epidemien ønskede klager at aflyse lejen den 10. marts 2020, hvilket indklagede accepterede. Parterne drøftede telefonisk en ny dato til leje af festlokalerne (erstatningsdato til den 26. september 2020), som klager accepterede skriftligt den 14. marts 2020.

Indklagede fremsendte ny lejekontrakt 18. marts 2020 til underskrift. Indklagede rykkede herefter for manglende modtagelse af underskrevet kontrakt fra klager i april 2020, hvor kontrakten blev genfremsendt.

Klager fremsendte 1. maj 2020 en mail til indklagede med ønske om at annullere lejen af lokalerne den 26. september 2020. Parterne skrev herefter sammen om endnu en erstatningsdato, men uden at nå frem til en ny dato. Klager ønskede herefter pengene tilbagebetalt.

Den 16. maj 2020 henviste indklagede til deres vilkår i lejekontrakten, herunder at refusion af betalingen alene kunne ske, hvis lokalerne kunne gendlejes til anden side, hvilket indklagede herefter ville forsøge.

Parterne skrev igen sammen i juli 2020, idet klager forespurgte om lokalerne var lejet ud til anden side, hvilket indklagede afkræftede. Den 1. august 2020 tilbød indklagede en ny dato i juni 2021 og henviste til, at hvis klager afviste deres tilbud, så fastholdt de kontraktens vilkår angående annullering.

Parterne kom ikke til enighed om en ny dato og lokalerne blev ikke lejet ud til anden side, hvorfor parterne ikke blev enige om, hvorvidt der skulle ske tilbagebetaling af pengene for leje af lokalerne.

Klager indgav herefter klagen til Ankenævnet.

Klagers bemærkninger:

Klager har anført, at kontrakten med ændringsdatoen til den 26. september 2020 ikke blev underskrevet af klager med det samme, idet klager ønskede at afvente situationen grundet Covid-19.

Klager har oplyst, at indklagede ikke kontaktede klager i perioden frem til medio juli angående status på, om lokalerne var lejet ud til anden side.

Klager har oplyst, at hun fik en bekendt til at sende en forespørgsel på leje af lokalerne til den 26. september 2020 til indklagede og hvor den bekendte fik oplyst, at der ikke var flere ledige datoer i 2020. Klager havde derfor forventet, at lokalerne var lejet ud til anden side. I juli 2020 fik klager oplyst, at lokalerne ikke var lejet ud til anden side. Klager finder derfor, at indklagede ikke tilstrækkeligt forsøgte at afsætte lejedatoen den 26. september 2020 til anden side.

Klagers krav:

Klager ønsker pengene tilbagebetalt.

Indklagedes bemærkninger:

Indklagede har anført, at klager har valgt at annullere lejen – både den 28. marts 2020 og igen den 26. september 2020.

Endvidere har indklagede fastslået, at de ikke var tvangslukket, hverken den 28. marts eller 26. september 2020.

Indklagede har henvist til de gældende vilkår for annullering, som fremgik i kontrakten, hvorfor klager var vidende om kontraktens vilkår inden indgåelse af kontrakten.

Indklagede har oplyst, at de forgæves forsøgte at leje lokalerne ud til anden side og de kan fremvise dokumentation herfor, såfremt det skønnes nødvendigt.

Indklagede har anført, at de forsøgte at imødekomme klager ved at tilbyde erstatningsdatoer, som klager afslog, hvorfor en løsning ikke var mulig at opnå.

Indklagedes krav:

Indklagede finder ikke, at klager har krav på at få sine penge tilbage.

Nævnets bemærkninger:

Ankenævnet giver ikke klager medhold.

Ankenævnet bemærker generelt, at corona/covid-19 har forårsaget en helt ekstraordinær situation, hvor såvel forbrugere som erhvervsdrivende uden egen skyld har måtte aflyse arrangementer med deraf følgende tab af økonomisk og menneskelig karakter.

Ankenævnet har ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" lagt følgende tidslinje til grund:

- Den 27. februar 2020 blev den første dansker testet positiv for covid-19.
- Den 6. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor der blev opfordret til at udskyde eller aflyse alle arrangementer med flere end 1.000 deltagere.
- Den 11. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle offentligt ansatte, der ikke varetager kritiske funktioner, sendes hjem, at alle skoler, dagtilbud og institutioner

- lukkes, og at der indføres forbud mod, at arrangører, forlystelser, restaurationsvirksomheder mv. samler flere end 100 personer indendørs.
- Den 17. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at det gældende fra 18. marts 2020 vil det være forbudt at forsamles mere end 10 personer. Storcentre, restauranter, caféer, natteliv mv. lukkes ned.
 - Den 23. marts 2020 afholdtes pressemøde, hvor det blev meddelt, at alle tiltag forlænges til 14. april 2020.
 - Den 6. april 2020 blev det meddelt, at forbuddet mod store forsamlinger gælder til og med august. Forsamlingsforbuddet på 10 personer samt forbuddet mod at holde bl.a. restauranter åbne forlænges til den 10. maj 2020.
 - Den 7. maj 2020 blev det meddelt, at restauranter, caféer og lignende fra den 18. maj 2020 kan servere under nærmere angivne retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstid, fysisk afstand mv.
 - Den 11. maj 2020 blev det meddelt, at forsamlingsforbuddet på 10 personer forlænges til 8. juni 2020.
 - Den 14. maj 2020 udsendes et sæt retningslinjer for restauranter og cafeer mv., som bl.a. tilsiger, at der skal være 2 m² pr. person i restaurationslokalet. Selskaber på mere end 10 personer må ikke spise sammen. Selskaber, hvor personerne kender hinanden, kan sidde på normal vis, ellers skal der være minimum 1 meters afstand, og der skal være minimum 1 meters afstand mellem forskellige selskaber. Der må alene være åbent til kl. 24.
 - Den 18. maj 2020 kunne restauranter, caféer og lignende servere under nærmere retningslinjer bl.a. vedrørende åbningstider (alene åbnet til kl. 24) , fysisk afstand mv.
 - Den 8. juni 2020 indgås en politisk aftale om åbning af samfundet (fase 2), som fra og med den 8. juni hæver forsamlingsforbuddet til 50 personer, fra den 8. juli hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer, og fra den 8. august hæves forsamlingsforbuddet til 200 personer for arrangører omfattet af sektorpartnerskabsretningslinjer.
 - Den 8. juni 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 50 personer.
 - Den 8. juni 2020 udstedes en revideret forbudsbekendtgørelse, som giver mulighed for at samles op til 500 personer i selskabslokaler mv. til fester og arrangementer mv., hvis gæsterne i det væsentlige er siddende.
 - Den 11. juni 2020 indgås politisk aftale om, at private fester/arrangementer kan få lov at fortsætte efter midnat.
 - Den 13. juni 2020 udstedes en ændringsbekendtgørelse, hvorefter serveringssteder må holde åbent efter kl. 24 for private fester, hvor deltagerne i det væsentlige kender hinanden i forvejen, hvis kun personer, der deltager i arrangementet, har adgang til serveringsstedet.
 - Den 13. juni 2020 udstedes et sæt reviderede retningslinjer for hoteller, restauranter og caféer mv., som tager højde for de undtagelser fra forsamlingsforbuddet, som gælder for restaurationsbranchen.
 - Den 8. juli 2020 hæves forsamlingsforbuddet til 100 personer.
 - Den 19. september 2020 pålægges restauranter og andre serveringssteder at skulle lukke kl. 22 (lukkepåbuddet annonceres på et pressemøde den 18. september 2020 om eftermiddagen og annonceres således med under et døgn varsel).
 - Den 26. september 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 50 personer (sænkningen blev bebudet på et pressemøde den 25. september 2020 om eftermiddagen og indførtes således med et døgn varsel.).
 - Fra den 26. september 2020 vil det - herefter - kun være muligt at samle mere end 50 personer, hvis der er tale om: *"Lokaler, lokaliteter og arrangementer, begivenheder, aktiviteter eller lignende, hvor kunder, besøgende eller deltagere i al væsentlighed sidder ned på faste pladser med retning mod en scene, biograflærred, bane eller lignende."*

- Fra mandag den 26. oktober 2020 blev forsamlingsforbuddet sænket til 10 personer, foreløbigt gældende til den 22. november 2020. Sænkningen blev bebudet på et pressemøde fredag den 23. oktober 2020 om eftermiddagen.
- Den 7. dec. 2020 bebudes det, at serveringssteder i 38 kommuner skal holde lukket fra den 9. dec. og foreløbigt frem til den 3. jan. 2021
- Den 10. dec. 2020 udvides lukke-påbuddet for serveringssteder til 69 kommuner
- Den 15. dec. bebudes, at serveringssteder i hele landet fra den 16. dec. og frem til den 3. jan. 2021 skal holdes lukkede.
- [På et pressemøde med Statsministeren](#) forlænges restriktionerne og nedlukningen af samfundet til 17. januar 2021.
- Den 5. januar 2021. Statsministeren præsenterer [skærpede restriktioner](#), der blandt andet betyder, at forsamlingsforbuddet sænkes til fem personer.
- Den 6. januar 2021 ophæves med BEK nr. 4 af 05/01/2021 bestemmelsen om, at der kan samles op til 500 pers., hvis personerne i det *væsentlige er siddende på faste pladser med ansigtet vendt mod en scene, et lærred eller lign.*
- Den 13. januar 2021. Nedlukningen og forsamlingsforbud på fem personer forlænges til 7. februar 2021.
- Den 28. januar 2021 meddeles det på et pressemøde, at alle restriktioner forlænges frem til den 28. feb. 2021.
- Den 24. februar 2021 meddeles det på et pressemøde, bl.a. visse skoler og detailvareforretninger kan åbne, mens alle øvrige restriktioner – herunder for restauranterhvervet - forlænges til den 5. april 2021.

Ankenævnet finder, at det ved afgørelsen af "corona-relaterede-sager" må overvejes, om der har været tale om force majeure, og i givet fald hvilken betydning det har.

Force majeure dækker over en upåregnelig begivenhed uden for parternes kontrol, der ikke kan afværges, og som (midlertidigt eller permanent) umuliggør opfyldelse af kontraktuelle forpligtelser. En generel betingelse for, at en aftalepart kan påberåbe sig force majeure er, at parten er forhindret i at opfylde sine forpligtelser i henhold til den indgåede aftale.

Hvis parternes aftale indeholder en force majeure-bestemmelse, må det bero på en konkret vurdering af bestemmelsen, om corona-virus er omfattet. Hvis parternes aftale ikke indeholder en force majeure-bestemmelse, vil dansk rets almindelige bestemmelser finde anvendelse, hvorved force majeure gælder som generel retsnorm.

Ankenævnet finder herudover, at hvis ikke andet konkret er aftalt mellem parterne, må branchens kutymer om afbestilling lægges til grund.

Af § 19 i Horestas branchekutyme (Hvad man bør vide ... - når fester, møder og konferencer skal holdes i byen) fremgår, at ved helt ekstreme forhold uden for parternes kontrol (force majeure) kan afbestilling/aflysning ske vederlagsfrit. Denne branchekutyme har været gældende i mere end 10 år.

Ankenævnet finder på denne baggrund, at hvis parterne ikke konkret har aftalt andet, vil en aflysning af et arrangement omfattende flere end 10 personer (forsamlingsforbuddet) og/eller servering på restaurant eller café på et tidspunkt, hvor det var klart, at dette ikke lovligt kunne gennemføres, være omfattet af force majeure.

En aflysning omfattet af force majeure betyder imidlertid ikke, at arrangøren vil være berettiget til at kræve betaling for det aflyste arrangement eller beholde en forudbetaling herfor, jf. Horestas

branchekutyme. Det er i praksis uafklaret, om arrangøren vil kunne kræve betaling for dokumenterede udgifter, som arrangøren måtte have afholdt som følge af det konkrete arrangement.

Hvis den oprindelige aftale har vedrørt et arrangement til afholdelse på et ikke nærmere aftalt tidspunkt (f.eks. en såkaldt SPOT-deal eller lignende) finder Ankenævnet, at arrangøren vil være berettiget til at henvise kunden til at finde et andet tidspunkt til arrangementets gennemførelse på vilkår som svarer til de oprindeligt aftalte.

I denne sag afbestilte klager den 10. marts 2020 den foretagne booking den 28. marts 2020. Parterne havde herefter en længere dialog og korrespondance vedrørende eventuelle erstatningsdatoer, hvor parterne drøftede muligheden for at flytte klagers arrangement til den 26. september 2020, hvilket klager efter det oplyste tilkendegav, at klager ønskede, hvorefter indklagede fremsendte en lejekontrakt vedrørende leje af lokaler den 26. sept. 2020. Denne kontrakt blev imidlertid aldrig returneret af klager i underskrevet stand, og klager meddelte efter det oplyste herefter klager den 1. maj, at klager ikke ønskede at afvikle det planlagte arrangement den 26. september 2020.

Ankenævnet lægger på den baggrund til grund, at der ikke blev indgået en endelig aftale om flytning af arrangementet til den 26. september 2020

Da klager den 10. marts 2020 afbestilte bookingen, var der ikke fastsat restriktioner i forhold til afvikling af selskaber, møder, arrangementer mv. på datoen den 28. marts 2020, og det fremgår således også, at afbestillingen primært skyldes, at klager forventede at en del af klagers gæster ville melde afbud pga. den verserende corona-smitte. De restriktioner, som efterfølgende kom til at gælde for den 28. marts 2020, blev således meldt ud på et pressemøde den 11. marts 2020, og havde først virkning fra 18. marts 2020.

Da der således ikke på afbestillingstidspunktet forelå restriktioner, som forhindrede afviklingen af klagers selskab den 28. marts 2020, er afbestillingen underlagt de afbestillingsregler, som fremgår af indklagedes betingelser, hvorefter klager alene har krav på tilbagebetaling, hvis indklagedes selskabslokaler kunne lejes ud til anden side.

Efter de foreliggende oplysninger lægger Ankenævnet til grund, at det ikke var muligt for indklagede at leje selskabslokalerne ud til anden side.

Det forhold, at parterne har haft drøftelser om at finde en alternativ dato, kan ikke føre til et andet resultat.

Afgørelse af 23. februar 2021